

ו"א נילן תשמ"ג / 129649

ב' מביית חיינו

אורה כלו

שביבי תיאור חיים ורצופי גילויים נדירים,
ממאורעות י"א ניסן במחיצת הרבי לאורך השנים,
כפי שנחרתו בזיכרון של מי שזכה לשנות שנים
ארוכות במחיצת הרבי, וכבר קודם לכך - הטעניין
והתעדכן כל העת, כבר מימי ילדותו, על הנעשה
ב'בית חיינו' • לרגל י"א ניסן, הוואיל להעלות את
זכרונו וידיעותיו הרבות מימי י"א ניסן במשך
שנתיים, לפרסום בבמה זו
הרב ישראלי-נח וגעל

הרבី פתח את התוועדות באמירת מאמר. באמצעות המאמר, הגיע חשמלאי וניסה לחבר את הרמקול, אך הרמקול התחיל להשמי צפופים. הרב סימן לו שיפסיק, ורק בסיום המאמר חובר הרמקול. היה זה המאמר המפורסם "ביום עשתי עשר" אותו הרב הגיה מאוחר יותר, ויצא לאור ב"קונטראס י"א ניסן תשמ"ט".

[החל מחר הפסק תשל"א, פסקו התוועדות במחיצת הרבី בדירת הרבី הר"ץ בימי החגים ויוםי דפגרה. בעקבות הסדר החדש, נפסקו מספר דברים שהונางו עד אז, כמו התוועדות שהייתה מתקינה בלילו השני של חג הפסק לאחר ה"סדר", וכן המאמר שהרבី היה אומר בליל שביעות לפניות בוקר, שכונה "מאמר מתן תורה". בהשגה פרטית, אותה שנה הייתה גם האחونة בה הרב הודה בסוכה בחוג הסוכות, עקב שבירתו רגלו של ר"י מאראלאו בmahlek התוועדות הקודמת שהתקיימה בסוכה.]

תשל"ב

לקראת י"א ניסן תשל"ב, התעורר 'שטרעם' אדייר בכל העולם סביב העניין של 'שנת השבעים'. כבר בחג הפורים דבר הרב על ההכנות לי"א ניסן; הרב אמר כי אף שאין זה מן הנוהג לבקש מתנות, הרי מכיוון שמתרת מתנית המתנה היא לגורום לנחת רוח אצל מקבל המתנה, הרי שהנחת רוח יהיה דוקא על ידי עניינים של הוספה בתורה.

אפילו הימליך בכתיבנו הנחתו אותנו, הילדים, תחת לרבី מתנה על ידי לימוד שביעים עמודי גمرا בעלפה. הייתה אז אויריה כללית של הענקת מתנות לרבי. לאחר מכן, הודיעו לנו שככל אחד שהשתחרר ממתנה, קיבל תניא עם מכתב מהרבី ואכן, כל אחד מילדי הכתה שהשתחרר במתנה,

ימ"י י"א ניסן במחיצת הרבី במשך השנים, היו מלאי גילויים ושמחה רבה. עניינים ומאורעות שונים נרככו בימי י"א ניסן לאורך השנים, ורבים מהם זכייתם להווות או לשמעו בשעת מעשה, חלקיים עוד בהיותו ילד באנגליה.

בזהדמנות זו, אספר את הזוכר והידוע לי, תוך תקווה שהדברים יעוררו ויפעלו בי ובಹוראים, ובציפיה עזה "לראות את מלכנו" תיכף ומיד ממש, ולחוגג ביחד את י"א ניסן ואת יתר הימים, במהרה בימינו ממש.

תשל"א

בכלל, מלבד לשנת תשכ"ב, בה התקיימה התוועדות ביום י"א ניסן בקשר עם שנים שנה, לא התקיימו התוועדות בישובים י"א ניסן בשאר השנה. הפעם הראשוונה בה התקיימה התוועדות הייתה בשנת תשל"א; לאחר שהרבី חזר מהאהל (כמנהגו בכל שנה לנטוע לאלהל ב"י"א ניסן), הרב ניגש ליטול את ידיו לחתפת מנוחה בכירור שבסוף המסדרון ב777 [עד שנת תשל"ח כאשר הרביה היה מגיע מהאהל, היה נוטל את ידיו בכירור זה. בשנת תשל"ח הותקן כיר בגן עדן התחתיו, ומאו החל הרבី ליטול בו את ידיו]. הרב אמר לריל"ג שייהי "א קורצע פארבריגגען" [התוועדות קצרה]. התוועדות הייתה כה פתואמית, שאפילו לא הספיקו לחבר רמקולים. (למרבה המזל, הספיקו להביא מכשיר הקלטה, כך שישנה הקלטה מההתוועדות).

באמצע אמרת המאמר, הגיע חשמלאי וניסה לחבר את הרמקול, אך הרמקול התחיל להשמי צפופים. הרב סימן לו שיפסיק, ורק בסיום המאמר חובר הרמקול. היה זה המאמר המפורסם "ביום עשתי עשר" אותו הרב הגיה מאוחר יותר

ימ"י י"א ניסן תשל"ז / JEM id 23265

בוחיק: "שלכל היהודים יהיו אריכות ימים ושנים טובות, ולא יהיה לכם מה לעשות..."

תשל"ג

בשנת תשל"ג הייתה מחלוקת נוראה בשכונה, שהסבה צער רב לרבי. שמעתי שהרב כתוב על זה בפתח: "מתנה לי"א ניסן?". מספרים שבאחד הימים לפני י"א ניסן, כאשר המזcur ר' ניסן מינדל עמד לצעת מחדרו של הרבי, אמר לו הרבי: "נתראה בערב-פסח, בחוליקת המצח". הוא תמה,

לאחר-כך, הודיעו לנו שכל אחד שהשתתף במתנה, קיבל תניא עם מכתב מהרב! ואכן, כל אחד מלדי הלייה שהשתתף במתנה, קיבל ספר תניא אליו צורף מכתב כל-פרט. בנסיבות הנמוכות יותר, קיבל הילדים סידור שגם צורף מכתב

קיביל ספר תניא אליו צורף מכתב כלל-יפרטי. בכיתות הנמוכות יותר, קיבל הילדים סידור שגם צורף מכתב. במכבת שאנו קיבלו הרב כתוב (המכבת מודפס באג"ק חכ"ז עמ' תיז): "ויהי רצון מהשם יתברך אשר, על פי המבוואר בספר תניא זה (פרק מ"א בתחלתו), תרגיל את עצמן להתבונן בהנאמר אודות כאו"א מישראל אשר "הנה ה' נצב עליו ומלא כל הארץ כבודו ו מביט עלייו ובחון כלות וביראה לעמוד לפני המלך"". לאלו שקיבלו את הסידור נכתב (שם עמ' תטז): "ויהי רצון מהשם יתברך אשר, על פי המבוואר בסידור זה (בתחלתו "השכמת הבקר") תרגיל את עצמן להתבונן לפני מי אתה עומד" לפני מלך המלכים הקדוש ברוך הוא כמו שתכתוב אלא את השם ואת הארץ אני מלא וכיר"".

באותה שנה, י"א ניסן חל ביום ראשון, כבר בתהוועדות השבת, 770 היה מלא וגודש מפאת ריבוי האורחים וההתהוועדות הייתה שמחה מאוד ובאוירה מיוחדת ומרוממת. לפני אמרת המאמר, הגיע רב שמואל לויטין לרבי ושאל האם יהיה מאמר, הרבי השיב לו: "מאמר? זה תלוי בעולם...". לאחר המאמר, נגן הקהלה בתהלהבות אדריה את הניגון של "בר ה' חסידי". היו אלה רגעים מיהודיים מאוד בתהוועדות, אפילו חסידים קרייזוג, נעמדו ממקומם וركדו בתהלהבות. לאחר הניגון דבר הרבי על השמחה והתלהבות של הקהלה, ואמר ציפפה לראות התעוררות ניכרת; ואז הייתה השיחה המפורסמת על ע"א מוסדות.

בסיום התהוועדות, עורר הרבי אודות "מצח"; הזכיר על ברכה אחרונה; והתחל לשיר "על אחת". נתנו להבחן בויאדו, אשר בזאת הרבי מהתהוועדות, הרבי הולך בمعنى ריקוד...

[במאמר המוגש: שמעתי שהחסידים שעמדו על הפירמידה המערבית, התאמכו לדראות את הרבי בצדתו, התכוופו לשם כך מארח, ומרוב לחץ, נפלו כולם למיטה... המזcurים החלו לסייע לבחרים לקום. אחד הבחרים, מרוב לחץ, חיפש במה להיאחז, הבחן ביך, ותפס בה כדי לקום..]

ואז, הבחן שזו הייתה היד של הרבי...
זה לא ידע מה לעשות עם עצמו... הוא התחבא בחדרו שלושה ימים רצופים, מרוב בושה....

מיד רашיחודש, הייתה הנהלת נשיבת נסכת לרבי, ב כדי לדוח על מצב הבחרים. שנכנסו חברי הנהלה בפעם הבאה, סיירו לבני אודות מה שקרה לאוטו בחור והאופן בו הדבר השפיע עליו. מספרים שהרב הגיב: "נו, מסתמא איי ער אחסידישער בחור..."].

בחג הפסח תשל"ב, התוועד הרבי בכל הימיטובים של חג הפסח; בדרך כלל, הרבי היה מתוועד רק באחרון של פסח, ואילו באותה שנה התוועד הרבי ביום טוב הראשון, ביום טוב השני, בשבעиш-פסח ובאחרון של פסח. באותו התהוועדות, בירא הרבי את הפסוקים של הפרק החדש בתהילים. גם בחג השבועות, התבטא הרבי שהיתה צריכה להיות התהוועדות אף ביום הראשון (אם כי, לפועל לא התקיימה התהוועדות).

בתהוועדות י"ב תמו אמר הרבי שכעת הוא הזמן של "ויהי כמשלו חדשם" ל"א ניסן, ונתן משקה לכל מי שהתחעס בע"א מוסדות. הרבי רצה שככל אחד יאמר כמה מוסדות יש לו. השליך ר' שלמה קוניין, ניגש ואמר לרבי את מספר המוסדות שהקדים. ובהמשך, כאשר ניגש הרבי שמואל-דוד ריטשיק, שהtaggor באותו מקום, תבע הרבי גם ממשנו לומר כמה מוסדות יש לו....

יהודי מסוים ממיامي, ניגש ואמר לרבי, שהם ייסדו "חברה קדישא"... הרבי נעצר לרגע, כמופשט, ולבסוף אמר

JEM / י"א ניסן תשל"ט 12785

ושאל: ומדוע לא בתהוועדות י"א ניסן? והרב אמר לו: איך אפשר להתוועד כשייש כלוא מחלוקת פה?!...?

לבסוף, הרבי התוועד. אולם, ניכר היה בתהוועדות, שהרב לא מתיחס באופן ישיר להקהל; הרבי לא ציווה לנגן אף ניגון, ואפיו לפניפני המאמר, הרבי הסתכל על השעון ועשה סימן כלשהו עם הראש מתחת השולחן, ומיד התחיל שהרב כורך מטפח על היד מתחת השולחן, ומיד התחיל הרבי באמירת המאמר, ללא ניגון קודם. אפיו בסוף התהוועדות הרבי הסתכל על השולחן, והחל לנגן "ופרצת",

ככיבור כמנגן לעצמו, וכך הרבי יצא מהתהוועדות - - -

בלי"ג בעומר באותה השנה, בעקבות המחלוקת, הרבי לא יצא ל'פאראד'. בחג השבועות, באמצעות התהוועדות, שאל הרבי: מודיע לא מגננים "יפרחה"?; לנוכח המחלוקות המדוברות, מאי י"א ניסן הרבי לא עודד את הניגון של אותה השנה - "יפורח בימי צדיק", ועלין הפסיקו לשיר אותו. אך הודות לשאלת הרבי, הקהלה התוועד והחל להזoor ולנגן את הניגון.

תש"ז / יג תשרי תשלי"ו JEM id 142170

תש"ז

בשנת תש"ז הייתה התעוררות גדולה בקשר עם שנת השבעים וחמש. הביאו או לרבי מתנות רבות. חשבני שזו הייתה הפעם האחרון בה הביאו לרבי מתנות באמצע התוצאות.

באותה התוצאות, הגיע ציר שהביא לרבי ציר שלו כמתנה, הראה אותו לכל הקהלה, ולאחר מכן נינה את התמונה ליד הרבי. את התמונות מהתוצאות זו ניתן לראות להלן הודות לציר זהה, שבולט מעל שולחנו הק' של הרבי...

תש"ח

בשנת תש"ח הייתה התרgesות גדולה מזוונת 'בית' מנהם' בcuprich'ב"ד. היה זה בבית הכנסת הראשון בעולם שנקרה על שם הק' של הרבי (ב הסכמת הרבי). חנוכת הבית הייתה ב'א' ניסן, והמייסד - ר' זושא ריבקין - הזמין את הרבי אליה. אני זוכר ששאלנו את ר' מענדל פוטרפס מה דעתו, האם הרבי אכן יسع לארץ?... הוא השיב לנו שאנו יכולים להיות רגעים, והרבי יבוא לארץ הקודש יחד עם משיח צדקנו...

בסיום התוצאות הייתה הפתקעה, כאשר הרבי הכריז פתואם במנגינה מיוחדת: "לשנה הבאה בירושלים". היה זה דבר נדיר מאוד. באותה שנה הייתה התוצאות נספפת ב'ג' ניסן, והרבי החלים בה מספר עניינים מהמודבר בתוצאות של י"א ניסן. החל מאותה שנה הרבי התחיל

למחרת, הייתה הפתקעה נספפת: הרבי התועד פעם נוספת, במצואי י"א ניסן; ולמחרת, באור ל'ג ניסן, הרבי התועד פעם נוספת.... שלוש התוצאות רצופות,ليلתachi ליליה!

תש"ה

בשנת תש"ה לא ידעו איזה ניגון יושר בעת התוצאות. לאחר השיחה הראשונה, החל הרוב שלמה קוגין לנגן את הניגון "ואלקים מלכי מקדם". בשיחה השנייה, החל הרבי לבאר את הפסוק של הניגון. הייתה מן תחושה, שהדבר נעשה באופן 'ספונטני'... בעת התוצאות אמר הרבי מאמר בדיבור המתחיל יוצא דופן - "והגדת לבך". התוצאות י"א ניסן באותה שנה הייתה מיוחדת ומלאת גילויים.

תש"ו

בשנת תש"ו הייתה שיחה מיוחדת על גוי עשיר שמת באותו הזמן ושמו היה "יזוח". בהמשך לכך שהרב בייר מהי חירות אמיתית, הביא הרב את סיפורו של אותו עשיר, כדוגמה לכך שאף שלכלaura היה לו כל מה שהיה חוץ, הרי בחיו הפרטיים חי בפחד, כאסיר.

תשמ"א

בשנת תשמ"א התקיים לראשונה שידור מההתוועדות בטלוויזיה בארץ"ב. י"א ניסן חל באותו שנה ביום רביעי, וערבפסח חל שבת. שמעתי, שבקשו מהרבוי שההתוועדות תתקיים באור ל"א ניסן - ביום שלישי בלילה, כדי שלארחים יהיה יותר זמן לחזור לחג הפסח לביתם. הרב הסכים, ואכן, התוועדות התקיימה באור ל"א ניסן. בסוף ההתוועדות הכריז הרב - להפתעת הקהל - על מבצע "אות בספר תורה" של ידי ישראל.

למרות, הייתה הפתעה נוספת: הרב התוועד פעמיינט, במוצאי י"א ניסן ולמחרת, באור ל"ג ניסן - ליל בדיקת חמץ - הרב התוועד פעמיינט.... שלוש

בסיום התוועדות הייתה הפתעה, כאשר הרב הכריז פתאום במנגינה מיוחדת: "לשנה הבאה בירושלים". היה זה דבר נדיר מאוד

להתוועד בקביעות גם ביום י"ג ניסן [אפילו בשנים תשמ"ז ותשמ"ז, כאשר הרבי כבר לא התוועד ביום י"א ניסן, ב"ג ניסן, בתקימתו התוועדות].

תש"מ

בראשי-חדש ניסן תש"מ, דיבר הרב לרשותה על העניין של "זההש לב אבות על ידי בניהם", ובו"א ניסן היה המשך ושורען' חזק בעניין.

בליל בדיקת חמץ, הייתה שיחת פתואומית אחרי מערב, אז הרב אמר פעמיינט רשותה את המילים: "די וועלט שאקעלט זיך" [העולם מתנדנד] - איןו יציב], וקיים את זה עמך שלא עומדים בתוקף (אלא "שאקלען זיך" [מתנדנדים]) בענייני יהדות.

לאחר תפילה נוספת בערב שביעי-ישראל-פסח, נאמרה שיחת פתואומית בה הורה הרב שייעשו כינוס ילדים בכל העולם בשבעי-ישראל-פסח. כאשר הרב אמר את ההוראה, בארץ-

תש"מ י"א ניסן תשמ"ה JEM id 139540

התוועדות רצופות, לילה אחריו לילה!

את התוועדות שהתקיימה באור ל"ב ניסן הרב התחיל ב"בשורות טובות, שכבר התחלו לכתוב את הספר תורה בירושלים בין החומות".

גם בשבת הייתה התוועדות פתואומית. הרב ביקש לא להודיע לאף אחד על קיומה של התוועדות, עד השעה

הקודש השעה הייתה סמכה בזמן השקיעה...

[גם בשנת תשמ"א אמר הרב שיחת בערב שביעי-ישראל-פסח, אך היא הייתה נראית במשמעות 'אטטרואת דלתתא', משומש שהקהל מסביב 'התחלש' האם תהיה שיחת...].

לקראת חג השבועות באותה שנה הורה הרב שיביאו את כל הילדים לעשרה הדברים.

192019 pi JEM / ג' תשרי תש"מ

תשמ"ב

לקראת י"א ניסן תשמ"ב התעורר שטורעם' אדר בכל העולם בקשר עם 'שנת השמונין'. בראשיחות ניסן התקיים 'אלוי' ובסוף - לאחר השיחות הקבועות לילדים אמר הרב שמכיוון שבזמן החג צריך להיות איש וביתו והתורה חסה על ממוןם של ישראל' - הרץ שאל המתכננים לבוא ל'א ניסן, לא יבואו. נסף-על-ך, הורה הרב שמחצי מהסכים אותו תכננו להוציא עבורי הנסעה - יתנו לצדקה; ומהציתה השנייה - ייתן עבורי הוצאות הפסח. הרב הוסיף, שהדבר הינו בפרט לאור העובדה שיום הולמת הוא מן המועד להtbodyדות האדם עם עצמו, ולא זמן לקבלת קהלה...

בשבתו, סיפרו שר' זלמן יפה - שזכה לקרוב מיוחד מהרבנן והרבנן - שאל את הרבנית האם לבוא או לא; והרבנית התבטה שדברי הרב אינם חלים על "גוטע פרײַנד" [ידידים טובים...].

באotta שנה נערכ לראשונה שידור וידעו מההתועדות בלונדון. הון תועפות ממש נדרש לשמיכר: עצם החיבור ללוין עליה סכום עצום: ונוסף על כן, כל דקת שידור עלתה תשע וחצי לירות שטרלינג!

כփ נגבה מכל אחד מהמשתפים, ורק החל השידור, שעתיים לאחר ההתחלה, הודיעו שהכספי נגמר ואיאפשר להמשיך... מגבית מהירה נערכה בקרב הקהלה, כאשר כל-

הרבי אמר שאחת הסיבות לקיום התועדות הנוספת, הינה מכיוון שהתקשו ממוסקבה, ואמרו שסימנו עכשו התועדות; אותו אחד שדיבר אתכם שאל: מה פתאום התועדות? והם ענו: "מה הפירוש? hari היום יג ניסן; צריים להtowerד!..." והרב אמר, שםvr אומרים מעבר לים, בודאי שכאן צריים להtowerד...

שתים-עשר יהודים, שענה לפני התועדות. זו הייתה התועדות בעלי חמץ כמצון, היה שהיא התקימה בערב פסח. הרבי דיבר על-כך בתועדות, ואמר שחשב האם להביא אין או לא, שכן בשולחן רוחך נכתבה, שמעט אין משביין, אולם אין רב דוקא פותח את הרענון, ולבסוף החליט שלא, אך שהיו רק מים ובוננות. הרבי אמר בחיק שאפילו אם יפזרו את הבוננות זה לא יספיק לכל הקהלה, ועל כן הרבי נתן מהן לרבניים, על מנת שהם יוציאו באכילה את כל הקהלה...

באotta התועדות אמר הרבי מאמר דיבורי-המתחל "וירבה", הפטירה שאומרים כאשר ערב פסח יוצא בשבת, כפי שהיא באotta שנה.

(בעת סעודת יום ב' דחג השבעות ניגנו את הניגון, הרב התענין מי חיבר את הניגון ור' חיים-ברוך הבהירו לנו ש"הבחורים חבירו אותו". הרב גענה כי אלו "מלחינים נכונות מאד..." ר' חיים גוטניק אמר לרבינו ברכישת שמכיוון שעדי' עתה היו מנגנים את הניגון על המלים של הפיוט 'דיננו', הרי שתיכף ומידי יהיה 'דיננו' מכל הצור! הרב ענה: "אמן כן יהיה רצון!". באותו שנה, אבי היה בחגיה השבעות אצל הרביה, הספר עורר רושם כה חזק, שעדו בטרם חזרתו כבר שמעתי את הספרו).

מעניינות העובדה שבשנים תשמ"ב-תשמ"ד, הזהיר
הרבי שלא יבואו לי"א ניסן, אולם בשנת תשמ"ה
הרבי לא הזהיר כבשנים שלפני זה. לימים התברר,
שהייתה זו הפעם האחרון שהרביה התוועד ב'יא
ניסן...

הרבי שלמה זרחי מספר, שלמענה הרבי הוא זה שיחיד את המושג; בהთווועדות י' שבת תשכ"ד, הביע הרבי פלאה עליך שאיש לא החעור להתחיל לנגן את הניגון "אר לאלאוקים דומי נפשי", הניגון שהיה שייך לפרקו של הרבי באותה שנה... ואכן, מאז החלו לנגן באופן קבוע, עד ל'יא ניסן. עם זאת, עדין לא חודש המושג שהחברים ניגנו מחדש על פרקו של הרבי, כפי שהוא בשנים מאוחרות יותר. עם השנים, התעורר 'שטורעם' גדול סביב הניגון של י'יא ניסן. בשנת תשמ"א חיבר הרב שלמה קונית את הניגון 'רועה ישראל', ובתשמ"ב, השנה הראשונה בה החלינו מגינה מיחודה לשם הניגון, השמינו את הניגון לפני הרבי נכנס להთווועדות של פורמים...]

בשנת תשד"מ חוברו מספר ניגונים, והתקיימה 'מלחמה' של ממש בין הניגונים... בסופו של דבר, נבחר ניגונו של ר' שלום ברוכשטייט - "וידעו כי אתה" - שהינו ניגון יוצא דופן, והיה חביב על הרבי, כפי שניתן לראות בתווועדות פורמים תשמ"ה ועוד...

באותה שנה, בסיום ההთווועדות הודיע הרבי - להפתעת הקהל - שהוא חלק תניא. היה זה אחרי 'הקאן' שהרביה עורר בחורף אותה שנה - בדבר הדפסת תניא בכל מקום ומקום בו גרים בו יהודים. בשנת תשל"ח הרבי עורר שידפiso תניא בכל מדינה; ואילו באותה שנה - התעוורות חדשה: שידפiso בכל עיר בה גרים יהודים. לקריאת י'יא ניסן הדפיסו מהדורה מיוחדת (האלף) של התניא, שבסופה העירומים של כל ההוצאות השונות.

הרבי אמר כי היה שבעפום הקורמת החלוקה נמשכה זמן רב, יתנו לחברי הכלול לחלק את התניא לקהלה, והוסיף גם העליטרעד בחורים' יכולים לילכת לעוזו.

הרבי אמר שהוא ישאר לשבת במקומו עד שהארכיכים יהיו מוכנים להולקה. הרב פנה אז לר'יל"ג שניסה לעשות סדרו: "מה אתה צועק مكان? תALK לשם ותסיעו!", אחירכך הרבי חיפש את הרב בנימין קלין, ואמרו: "וואו איז מײַן צוּוִיטָעָר גַּעֲנָעָרָאָל?" [היכן ה'גנְרָלִי השני של?]...

כשהכל סודר, והחלוקה הייתה מוכנה, אמר הרבי: "נו, עכשיו גם אני יכול לילכת לךחת תניא..." הרבי עבר בדרכו ליד אחד הארכיכים, ועצר בצד לקלת תניא, אולם הארכיך לא הצליח לשמע שהרביה אמר שהוא יגש לקבל תניא, וחשב שהרביה רוצה להבטיח בחולוקה. כך הרבי עמד כמה רגעים, עד שהר'יל"ג אמר לו שהרביה רוצה לקבל תניא, והוא

אחד נתן כמדת יכולתו. הכסף שנכנס אפשר לראות שהוא נספת מההתווועדות, ואת המשך יכלו רק לשמעו, אך לא לראות.

להתווועדות הגיעו אנשים מכובדים רבים. ביניהם היה המושל של ניו יורק. כאשר הוא הגיע, ביקש הרבי שיתנו לו כסא, והוא התישב בסמוך לרביה.

התווועדות ארוכה כשש שעות, והסתימה בשעה שלוש וחצי, ואז... החל הרבי לחלק את התניא במשך שלוש שעות,

עד השעה שש וחצי בוקר!

הרבי החל לחלק את התניא בעמידה, ובהמשך התהייש במלוך החלוקה, כשהם תור הגברים, החל הרבי לנגן "כי בשמחה" וסימן לגברים לצתת; ואז התחלו הנשים לעובר. בסוף החלוקה, היה עוד תור קצר של גברים.

בחישוב כולל של מאורעות אותם הימים, עולה דבר בלתי יאמין: הרבי עבד 'פייזית' במשך ארבעים ושמונה שעות רצופות! - בנוסף על העבודה של יומם ג'יל, התווועדות התקיימה מהשעה תשע וחצי בעבר, ועד השעה שש וחצי בלילה; לאחר חלוקת התניא, קיימו מנין מוקדם לקריאת התורה, בכדי שהרביה לא יצטרך לחזור בשעה עשר בבוקר, לкриיאת התורה שבמנין הקבוע (בעל הקורא הקבוע - הרב דוד רסקין לא היה במקומות, ובמקומו קרא ר' דוד מנדלבוים); בהמשך אותו היום, נסע הרבי לאלה; וכשהור מהאהל - בלילה - הרבי התוועד פעמי ווספטן ניתן לראות גם בוידיאו, כיצד בסיום התווועדות הרבי שר "על אחת", ומוחא כפיים באופן מיוחד... פשוט לא ניכר שהרביה התאמץ כל כך במשך יומיים רצופים... זה לא ייאמן!

הרבי אמר, שאחת הסיבות לקיים ההתווועדות הנוספת, הינה מכין שהתקשו ממוסקבה, ואמרו שישימו עכשיו התווועדות; אותו אחד שדיבר איתם שאל: מוה פתאום התוועדות? והם ענו: "מה הפירוש? הרי היום י'ג ניסן: צרכיים להתוועד!"... והרביה אמר, שאם כך אומרים מעבר לים, בודאי ימשכו להתוועד...

בסוף התווועדות אמר הרבי שעליו לסיים, אך כאן בודאי ימשכו להתוועד.
כך התחלתה שנת השמוני של הרבי...

תשמ"ג

בהתווועדות י'יא ניסן תשמ"ג, סיפר הרבי את הספר על מר דוד צ'יס, שבמלוך הנסעה ביאכטה שאל את רב החובל אליה הוא צד מורה; בunningה לתמיהת רב החובל לשם מה עליו לדעת זאת, השיב בפשטות שהוא צריך להתפלל ממנה, וגרם להשתאות רב החובל. אדם זהה, שלא חסר לו דבר, מבקש להתפלל לה' הדבר השפיע רבות על רב החובל - שהחלה להתבונן במצוות ה' ובתקפידו עליל אדמות.

[אני זוכר את שידור הויידאו מההתווועדות. במלוך המאמר ("כמי צattrk") הזכיר הרבי את זהה האמור "נפש כי תחטא - תווהה [=בתמייה]". זהו פלא, כיצד יתכן שאדם חטא?!... זה פעיל וושם גדול, והזמין לי עד היום.]

תשד"מ

[הפעם הראשונה בה חובר ניגון על פרק התהילים של הרבי, הייתה ב'יא ניסן תש"ל, על המילים "כי אלוקים יושיע ציון". הייתה אזILD צער באנגליה, וcosa לה' היטב ההתרגשות הרבה שהייתה כמשמעותו שהרביה ניגון על פרק של הרבי.

ב"י א ניסן תשמ"ז, זכתי לעמוד במעמד הברכה, כשזקני אנ"ג" שבירכו את הרבי בשם כל עדת החסידים. באותו שנה, הרב השיב בברכה ארוכה, שארכה כשמונה דקות (בדרכ' כלל, היה מшиб הרבי בברכה קצרה שארכה כדקה). בתוך הדברים הזכיר הרבי את הענין של "MASTER שמנה לחמו", והיה מובן שעכשו הרבי חלק מ"השמנה לחמו", ובסיום השיחה הרבי חילק ודולרים - במקומות הקבוע של החלוקה. י"א ניסן חל ביום שישי. בשבת הגדול היו שני מאמרם 'כען שיחה', ואחד המאמרים התחל בדיבור המתחילה על פסק מהפרק של הרבי.

תשמ"ח

בשנת תשמ"ח התקיימה הברכה שלא כרגע - בגין עdon התהtron - אלא בביתו הק' של הרבי. זקני החסידים נעמדו ליד המדרגות לקומות העליונות, ושם בירכו את הרבי. בברכה שהרב השיב, היו 'אותיות' מאד מיוחדות. הרבי הזכיר מספר פעמים בהדגשה את אמר חז"ל "אין מזל לישראל". בין הבחרים דובר או שהמילה "אין" הינה ראשית תיבות "יו"ד אל"ף ניסן..."

בערב פסח באותה שנה הרבי אמר שיחות אחריו כל תפילה - אחריו שחרית מנהה ומעריב. זה היה היחיד בכל הנשיאות שהרב אמר שיחות אחריו שלושת התפילות. אחריו שחרית הרבי דבר בעודו עם טלית ותפלין (גם בערב ראש השנה תשנ"ב הרבי אמר שיחות בעודו עם טלית ותפלין). באותה שנה אמר הרבי שיחות גם בכל יום מימי חג הפסח לאחר תפילה ערבית (כמו בלילות חג הסוכות).

תשמ"ט

לקראת י"א ניסן תשמ"ט חזרו כמה ניגונים על פרקו החדש של הרבי. הגעתו או ל' 77 לאחר כמעט שנה בה לא הייתה בו, והרגשתו שבאותו עולם חדש. הן סגנון ההתוועדות של הרבי והן צבוננו, השתנה באותה שנה. הרבי הפסיק לומר את הרשמי' שיחות, השיחות בバイור או בזוהר וכו'. גם אופן דיבורו של הרבי השתנה, והרבី דבר בטון שקט. היה זה שינוי בכל הסוגנון.

'שבת הגדולי' באותה שנה חלה בי' ניסן. לפני השבת תלו מודעות יהודיות אשר הוועד המופקד על בחירת הניגונים, בחר בניגון מסוים. הקהל היה ממושמע, ובתחילת ההתוועדות החלו לשיר את הניגון השוואודה בחורה. אולם, בשיחה הראשונה החל הרבי לא器 דוקא את הפסוק "שיר מזמור לבני קורח" והניגון שהביר ר' שלום ברוכשטי. מובן, שמיד כשנגמרה השיחה זו, החלו הבחרים לנגן בכל עוז את הניגון של ר' שלום, והוא הניגון המוכר עד היום על המילים "שיר מזמור"...

את תפילת מעוריב במצואי השבת,ليل י"א ניסן, התפללו - באורח יוצא דופן - למטה, שלא כבכל השנה, בה תפילה ערבית של מוצאי שבת התקיימה ב'ישראל' הקטן.

הרבי ירד מהתבינה בכדי לשמע את הברכה. בפשטות, היה זה מכיוון שהרב שרצה לעמודו באותו מקום בו עמד המברכים. היו דחיפות איזמות, ואני נאחזתי בזוי בולט. בטרם התחל הרבי לדבר, סימן לאחד האברכים שעמד שם להודיע את המיקרפון שהחזיק בידיו... הרבי הזכיר שוב את מה שאמר בהתוועדות השבת, על המילים "שיר מזמור".

בסיום הברכה של הרבי, הקהל החל פשטוט לצחוק את הניגון החדש - "שיר מזמור לבני קורח" ... הרבי המתין

נתן לרבי ספר ייחד עם دولار. (בטעות, הוא נתן שני שטרות, והרב הפריד את הדולרים עם שתי אצבעותיו הק', הראה לו שנתן שני דולרים, והכנס את השטרות לipsis, כשהיו על פניו הק'...).

כשנסע הרבי לביתו, סימן לאשה שעמדה בחוץ (על ידי הרמת התניא שלו) למה אין לה תניא.

לאחר צאת הרבי, המשיכו ב-77 ריקודים מיוחדים. הייתה שמחה אמיתי לבבות. לאחר מכן, נמשכה השירה בעוד כחץ-שעה. היו אלו רגעים מיוחדים מאוד. אחד השלוחים התבטה באוזני שאלותיו "**"אמת'ע מינוט'ע"** [דקות של אמת]

שבשת התקיימה התוועדות נוספת. אני זכר שר' שלמה קוגן החל לנגן ניגון אחר (מנגינה "קאטש מי הודי"), על המילים "אלוקים אל דמי לך". הרבי עודד קלות, אך הייתה זו הפעם היחידה ששרו את הניגון ב-77.

תשמ"ה

מעניינת העבודה שבשנים תשמ"ב-תשמ"ג'ז', הזהיר הרב שלא יבואו לי'א ניסן, אולם בשנת תשמ"ה הרב לא הזהיר כבשנים שלפני זה. לימים התברר, שהיא זו הפעם האחורה שהרב הtower ב'תשמ"ג'...

בשיחת השניה בהתוועדות, החל הרבי לומר שלכלאורה כיצד מתאים הדבר שעושים 'שטורעם' מיום הולדת של 'אדם פרטיא': הרבי ביאר אז, שמכיוון שבפועל תנועת ח'ב'ד מתנהלת על-ידי 'אדם' זה, הרי שהבעת האיחולים וכוי' הינה תנועה כולה, ולא אליו איש פרטיא.

בין הדברים, אמר הרבי שהתוועדות מתקיימת גם בקשר עם 'סיום הרמב"ם'. היה זה סיום מחזור הלימוד הראשוני, שהחל בשנת תשד"מ. בזמנו, חשבנו שייתכן וזה הסיבה לכך שהרב לא אסר לבוא לי'א ניסן.

ב'שבת הגדול' באותה שנה, התקיימה גם התוועדות מעניינת: הרבי סיפר את הסיפור על השליה הרב משעה פעולר ופּרַפְסָוֶר וועלול גריין (ambil' להזכיר את שמותיהם) - השליה הגיעו לבעה'ב פשוט נעמד זמן מנוחה, להפתעתו המוחלטת של הבעה'ב פשוט נעמד להתפלל... הרבי הסיק מכך הוואה שאין להתמהמה עם הדיבור על 'משיח נאו', בטרם דיברו עם יהודי אחר על דברים נוספים: אלא 'מלכתהילה אריבער' - להתחילה עם הענין של 'משיח נאו'!

הרבי גם סיפר אז את הסיפור על החסיד ר' יקותיאל יעפהעה, שהצמיח-צדיק' שלח לו את 'סמנים' ליל הסדר, והוא אכלם מיד כשהוא כל הגיע לידי: כשהגיע ליל פסח, בא ר' יקותיאל 'צמיח-צדיק' בכדי לבקש את צרכי החג...

הרבי דיבר אודות גודל ההתקשרות שלו, וכיצד אכל את מאכלו ליל הסדר אף שהיה זה בתוך שלושים ים, שכן "כששומעים שהרב שלח משהו, מיד אוכלם...".

תשמ"ז

5696 pi id JEM / די סין תשמ"ז

בדרך כלל, לאחר שיחה הוי עומדים לראות את הרבי מחלוקת Doladim. כאן, כשהרבי סיים את המאמר הבחורים פשו ניגשו למרכו 770 והתחלו לרוקד ... וכיננו, שהרבי הגיה את המאמר הזה עוד לפני חג הפסח!

תש"ג

בתקופת הזמן של י"א ניסן תש"ג, שהה הרבי בביתו, וכל התפלות ושאר העניינים, התקיימו בביתו. לקראת י"א ניסן, והודיעו כי הרבי יחלק את המאמר "כי ישאלך בך" - "קונטרס א ניסן - תש"ג". וזה הייתה הפעם הראשונה בה הרבי חילק לכל הקהל מאמר שנאמר על ידו. את ברכת החסידים סיים ר' זלמן גוראריה במילים: "וכאשר הרבי יענה אמן, הברכות יתקיימו תיכף ומיד..." הרבי ענה בחיקום: "לכל לראש אמן כן יהי רצון, כפי שפוסק הרמב"ם, שכשר שומעים דבר טוב, עוננים אמן כן יהי רצון..." ... ביום ראשון, י"ג ניסן, אמר הרבי שיחה לפני שהתחליל חלק Doladim. הרבי ביקש שי��יאו מיקרופון, והשיחה הושמעה ב-770 למטה. מכיוון שהשיחה הייתה בהפתחה מוחלטת כמעט ולא נcano בזמן זה האנשים ב-770.

...

"הימים האלה נזכרים ונעשים" - כל אחד ואחד בודאי יתעורר ויוסף אומץ בהתקשרות לכ"ק אדרמו"ר, לימודי תורה ה'ך, ובתליכא באורתודוקסי. ובודאי "נא"ר" ממש "נזכה זענן זיך מיטן רבין דא למטה אין א גוף ולמטה מעשרה טפחים, והוא יגאלנו". ■

מספר רגעים עד שיתפנה מקום לעברו, ויצא מהמקום. הרוב יצחק הכהן הענדל בירך את הרבי בברכת כהנים, ואמר שיחיה "דיין נצח, ועד מהרה יוץ דברו", והרבי ענה לו: "זאל זיין א פרילאלכע ואך" [שיהיה שבוע שמחה].

לאחר צאת הרבי, המשיכו ב-770 ריקודים מיוחדים. היהתה שמחה אמיתי לבבות. לאחר מכן, נמשכה השירה בעוד חציישעה. היו אלו רגעים מיוחדים מאוד. אחד השלחנים התבטה באוזני שאלותיו "אמת'ע מינוטן" [דקות שלאמת]. היה זה לאחר תום שנת האבלות על הרבנית הצדקנית, ושמחה מיוחדת שרתה באוויר. אחריו כל מה שעברנו, אנחנו עם הרבי חצי שעה לפני תפילה מעריב פרצה שירה אדירה מפי כל הנוכחים, ולאחר הברכה - המשיכה בספונטנות...

למחרת היום, לאחר תפילה מעריב, הכריזו באורה פתע שהרבי יחלק את 'קונטרס אהבת ישראל'. אלו היו הקונטרסים שנותרו מההדרשה בשנת תש"ג, אותן חילק הרבי למשכיעים. לא היו קונטרסים רבים, מהר מאוד הם נגמרו, והרבי המשיך לחלק Doladim.

בכך עוד לא תמו הפתעות... יומיים לאחר מכן, בmozai'i י"ג ניסן,ليل ערב פסח, אמר הרבי מאמר, בניגון רגיל של אמרית אמרה. דיבורו המתחיל "מצח זו!"

צריך להזכיר, שהיה זה לאחר כמה שנים בהן הרבי לא אמר מאמרים בניגון הרגיל, וכשנה בהן לא אמר מאמרים בכלל. כולם היו בהלם מוחלט. הפעילו או שלוש אזעקות רצופות בשכונה, כדי להזעיק את הקהלה. בדרך כלל, הסימן לתושבי השכונה היה: צפירה אחת - משמעותה שיש התועדות בשעה הרגילה (תשע וחצי). שתי צפירות - משמעותן שהרבי אומר עכשו שיחה פתואמית.อลום או השמיעו שלוש צפירות... זה היה דבר לא רגיל כלל וכלל, ומכל רחבי השכונה רצואן.

הרבי כרע מטפח על ידו הקדושה, והסתירה מתחת לשידורו. הרבי הורה לריל"ג: "זאגען דעת ניגון", כשה scavona ניגון את הניגון שלפני המאמר.